

УПУТСТВО ЗА УВОЂЕЊЕ РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА

Општина Петровац на Млави, доследно спроводећи политике које доприносе јачању интегритета буџетског система, настоји да оствари све Законом утврђене буџетске циљеве. У наредном периоду посветиће се посебна пажња алокацијској ефикасности која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности. Родно одговорно буџетирање управо доприноси побољшању принципа ефективности и транспарентности на којима се буџет мора заснивати а, такође, овакав начин буџетирања омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских политика.

На основу предлога Одељења за финансије и буџет општине Петровац на Млави, Управа општине Петровац на Млави – социјална и дечија заштита, развој спорта и омладине, локални економски развој и развој културе чине прву групу буџетских корисника који уводе елементе родно одговорног буџетирања у своје предлоге финансијских планова. Наведени корисници средстава буџета у обавези су да у свом финансијском плану на нивоу програма, програмских активности и/или пројекта обезбеди:

- формулацију јасног циља који доприноси унапређењу равноправности између жена и мушкараца,
- формулацију бар једне активности у оквиру програма, програмских активности и/или пројекта која ће допринети постизању циља унапређења равноправности између жена и мушкараца у одговарајућим програмима,
- да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани на жене и мушкарце.

Уз сажет назив изабраног циља потребно је дати кратак опис користи програма за жене и мушкарце.

Приликом описа сврхе програма, односно програмске активности/пројекта потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др.).

Приликом описа програма, односно програмске активности/пројекта, што подразумева образложења кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају, обавезно навести и активности/услуге које ће буџетски корисник спровести/пружити ради остваривања циља у коме је дефинисана родна компонента.

Постоје различити начини за „уродњавање“, односно укључивање родне перспективе у циљеве и индикаторе у оквиру програмске структуре:

1. Постављање посебног циља за жене или мушкарце са циљем смањења неравноправности

Ово решење се може применити тамо где се планира посебна, афирмативна мера, која за циљ има смањење или укидање неравноправног положаја одређене групе. Пример овакве циљане интервенције могао би да се нађе у програму 11 - Социјална и дечија заштита у циљу повећања доступности права и механизма социјалне заштите за жене у локалној заједници..

2. Диференцирање циљева и индикатора тако да се експлицитно односе на жене и мушкарце

Када се циљ односи на лица, грађане или запослене, интервенција подразумева експлицитно навођење чињенице да се циљ заправо односи на мушкарце и жене, грађанке и грађане, девојчице и дечаке и сл.

У том случају индикатори треба да буду разложени по роду/полу, изражени у апсолутном броју или процентом који се односи на жене, грађанке, девојчице односно на мушкарце, грађане, дечаке, и другим релевантним демографским карактеристикама које су битне за родну анализу или анализу ефеката политике уопште.

Такви примери циљева и индикатора могу бити дефинисани код Програма 3 – Локални економски развој у циљу повећања запослености незапослених жена и мушкараца кроз укључивање у мере активне политике запошљавања– циљ, и индикатор: стопа запослености жена, или стопа запослености мушкараца.

Ради квалитетне припреме родно осетљивих формулација у програмској структури буџета треба поћи од прописа, стратешких докумената и других релевантних публикација које могу олакшати разумевање и правилно дефинисање родно одговорног буџетирања. Пожељно је користити Закон о равноправности полова, Националну стратегију за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године, односно нови Акционим планом који ће бити дефинисан у наредном периоду.

У том смислу, ради унапређења родне равноправности у општини Петровац на Млави потребно је што пре успоставити потребне механизме за родну равноправност и укључити одговарајуће облике организовања који имају надлежност обављања послова остваривања једнаких могућности, а у складу са Законом о равноправности полова (стално радно тело, систематизовано место за родну равноправност и др.).

Велики утицај на квалитетно увођење родно одговорног буџетирања али и најшире посматрано на програмско буџетирање уопште, имало би и успостављање тима или радне групе за програмско буџетирање у општини. У оквиру оваквог облика организовања треба да буду заступљени запослени задужени за припрему буџета али и представници свих организационих јединица, посебно надлежних за стратешко планирање, затим представници јединица за управљање пројектима, представници сталног радног тела за родну равноправност (или запослено лице за обављање ових послова) као и представници индиректних буџетских корисника.

Руководилац Одељења за финансије и буџет
Јадранка Младеновић

